

РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ

Број: 161-4

Датум: 05 АПР 2012.

**ПРОГРАМ ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ
ЗАПОСЛЕНИХ
ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД**

Београд, март 2012. година

На основу члана 27–31. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 101/2005), и члана 44. став 2 Правилника о безбедности и здрављу на раду Републичког хидрометеоролошког завода бр. 161-31 од 09.04.2012. године , директор Републичког хидрометеоролошког завода (у даљем тексту: Завод) доноси

ПРОГРАМ ЗА ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Оспособљавањем запосленог за безбедан и здрав рад за радно место на које се распоређује, запослени стиче теоријска и практична знања из области безбедности и здравља на раду, упознаје се са условима рада, опасностима и штетностима на радном месту, са мерама безбедности и здравља на раду, средствима и опремом личне заштите.

Члан 2.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад је обавезан за:

- све запослене и
- сва друга лица која обављају рад у Заводу, по било ком основу.

Члан 3.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши се при:

- Заснивању радног односа и распоређивању на радно место за које је запослени засновао радни однос;
- Распоређивању односно премештају у току рада (промена радног места);
- Раду на два или више радних места;
- Променама у технолошком процесу, односно процесу рада;
- Увођењу нове или промени постојеће опреме и уређаја за рад.

Члан 4.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад се врши теоретски и практично.

После извршеног оспособљавања за безбедан и здрав рад обавезна је провера оспособљености.

Теоретска провера оспособљености се врши путем тестова.

Практична провера се обавља на радном месту коју спроводи непосредни руководилац.

Провера знања за запослене на радном месту са повећаним ризиком се периодично спроводи сваке треће године.

Члан 5.

Запослени из члана 2. овог програма не сме отпочети са самосталним радом, односно радом без надзора непосредног руководиоца све док се не оспособи за безбедан рад.

Члан 6.

Оспособљавање запослених врши се у току радног времена.

Члан 7.

Средства за оспособљавање запослених обезбеђује Завод.

II. ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН РАД

Члан 8.

Организовање и спровођење оспособљавања из безбедности и здравља на раду врши Завод.

Оспособљавање врши лице за безбедност и здравље на раду у складу са овим програмом.

Члан 9.

Време трајања оспособљавања запослених за безбедан рад зависи од услова рада, тј. радног места на које се запослени распоређује.

Члан 10.

Оспособљавањем на радном месту запослени се упознаје са технолошким процесом рада, опасностима и штетностима и мерама безбедности и здравља на раду.

Члан 11.

Оспособљавањем запослени се упознаје са теоретским знањем из материје безбедности и здравља на раду и практичним путем кроз примену стеченог знања.

III. САДРЖАЈ И ОБИМ ПРОГРАМА ОСПОСОБЉАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН РАД

Члан 12.

Садржај и обим програма за оспособљавање запослених за безбедан рад зависи од услова рада на радном месту, сложености послова који се обављају, технолошког процеса рада, опреме и оруђа за рад, опасности и штетности на радном месту у радној околини и др.

Члан 13.

Програм за оспособљавање запослених за безбедан рад садржи теоретски и практични део обуке из безбедности и здравља на раду.

Члан 14.

Теоријски део обухвата:

Прописе из области безбедности и здравља на раду:

- Систем безбедности и здравља на раду у Србији;
- Значај и циљ безбедности и здравља на раду
- Организација и функционисање безбедности и здравља на раду у Заводу, односно у организационим деловима;
- Права и дужности директора Завода, начелника, шефа службе и лица за послове безбедности и здравља на раду.

Опасности, штетности и ризици на радном месту:

- Механичке опасности;
- Електричне опасности и системи заштите;
- Опасности везане за карактеристике радног места;
- Штетности које се појављују у процесу рада;
- Психички и психофизички напори;
- Штетности везане за организацију рада;
- Остале штетности (насиље на радном месту и др.)

Безбедност и здравље на раду у канцеларијама:

- Микроклиматске штетности;
- Опасности од клизања, саплитања и падова;
- Штетности при раду са опремом са екраном;
- Ергономија на радном месту;
- Хигијена на радном месту.

Средства личне заштите

- Циљ и сврха коришћења средстава и опреме личне заштите;
- Подела средстава и опреме личне заштите према намени;
- Средства и опрема за заштиту тела;
- Средства и опрема за заштиту руку.

Члан 15.

Практичном обуком на радном месту запослени се упознаје са:

- Технолошким процесом рада;
- Опремом и оруђима за рад;
- Опасностима, штетностима и мерама безбедности и здравља.

Члан 16.

Осспособљавање запослених за безбедан рад врши се на начин који највише одговара потребама Завода, да се запослени потпуно упозна са безбедношћу и здрављем на раду и тиме оспособи за безбедан рад. Који ће начин осспособљавања бити примењен зависи од услова рада на радном месту, врсте и сложености послова, технолошког процеса рада, оруђа за рад и опреме којом се рад обавља.

Члан 17.

Лица која обављају стручне послове безбедности и здравља на раду оспособљавају се и усавршавају своја знања:

- Праћењем стручне литературе;
- Учешћем на семинарима и симпозијумима;
- Похађањем наставе коју организују стручне установе и школе.

IV. ПРОВЕРА ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН РАД

Члан 18.

После извршене обуке, односно после спроведеног теоретског и практичног оспособљавања, врши се провера оспособљености запослених за безбедан рад.

Члан 19.

Провера оспособљености за безбедан рад из теоретског дела програма се врши тестирањем.

Провера оспособљености за безбедан рад из практичног дела програма се обавља на радном месту запосленог кроз симулацију опасности и штетности и практичне примене мера безбедности.

Члан 20.

Ако се приликом провере знања утврди да запослени није довољно оспособљен за безбедан рад, не може му се дозволити:

- Да самостално отпочне рад на радном месту за које је засновао радни однос;
- Да настави да ради на радном месту на које је распоређен у току рада.

За запослене из става 1. овог члана обука се наставља, после чега се поново врши провера оспособљености запослених.

Члан 21.

Ако се ни у другом поновљеном поступку провером знања не утврди да је запослени оспособљен за безбедан рад на одређеном радном месту, запослени не може да обавља послове на наведеном радном месту.

Члан 22.

Ванредно оспособљавање запослених из области безбедности и здравља на раду вршиће се на иницијативу:

- Директора Завода;
- Инспектора рада.

Члан 23.

Одлуку о ванредном оспособљавању запосленог доноси директор Завода или лице које он овласти.

Члан 24.

Ванредно оспособљавање ће се вршити када се утврди да:

- Запослени не спроводи предвиђене мере безбедности и здравља на раду;
- Се запослени узастопно повређује у краћем временском периоду;
- У другим случајевима.

V. ЕВИДЕНЦИЈА О ОСПОСОБЉЕНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН РАД

Члан 25.

Ради остваривања увида у стање о оспособљености запослених из безбедности и здравља на раду и њиховом оспособљавању за безбедан рад, обавезно је вођење евиденције о оспособљености запослених за безбедан рад.

Члан 26.

Начин вођења евиденције о оспособљености запослених за безбедан рад регулисан је правилником о евиденцијама у области безбедности и здравља на раду.

Члан 27.

Евиденција о запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад води се на посебном обрасцу у који се уносе подаци о радном месту, опису радних активности, разлогу извршења оспособљавања, датуму оспособљавања и провери оспособљености, ризицима са којима је запослени упознат, конкретним мерама за безбедан и здрав рад на радном месту запосленог.

VI. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 28.

Оспособљавање трећих лица врши се у зависности од разлога боравка у Заводу и то:

- Лица која су у посети или на пракси (студенти и ученици);
- Лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова (ванредни радови).

Члан 29.

Оспособљавање трећих лица из претходног члана врши се ако она бораве у Заводу дуже од 7 дана.

Лица из члана 28. биће упозната са мерама безбедности и здравља на раду ако бораве у Заводу краће од 7 дана.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Програм оспособљавања запослених за безбедан рад ступа на снагу и примењује се од дана објављивања на огласној табли Завода.

Програм за оспособљавање запослених

за безбедан и здрав рад

огласној табли Завода

дана 04.04.2010 године.

